Grupul de Acțiune Locală Asociația Sargeția GAL 1 – Contribuție constantă la dezvoltarea comunităților locale

Asociația Sargeția GAL 1 reprezintă un exemplu de bună practică în utilizarea fondurilor europene pentru dezvoltarea comunităților rurale. Constituită juridic în anul 2011, organizația are ca scop principal dezvoltarea economică și socială a localităților partenere.

Inițial, din GAL făceau parte 17 unități administrativ-teritoriale: comunele Balșa, Băcia, Beriu, Boșorod, Brănișca, Burjuc, Gurasada, Hărău, Mărtinești, Orăștioara de Sus, Petriș (jud. Arad), Rapoltu Mare, Șoimuș, Turdaș, Vorța, Zam și orașul Geoagiu. În 2016 s-a alăturat comuna Ilia, iar în 2023 – comuna Romos. Astfel, în prezent, parteneriatul cuprinde 18 comune și orașul Geoagiu, alături de reprezentanți ai sectorului privat și ai mediului asociativ.

Un teritoriu vast, cu potențial ridicat

Teritoriul acoperit de GAL Sargeția 1 se întinde pe o suprafață de 1.893,85 km², situată în zona centrală a județului Hunedoara, ajungând până în comuna Petriș din județul Arad. Populația totală a teritoriului este de aproximativ 37.660 de locuitori.

Specificul Grupului de Acțiune Locală constă în abordarea „de jos în sus” (bottom-up), prin identificarea nevoilor reale ale comunităților și corelarea acestora cu oportunitățile de finanțare disponibile prin măsurile axei LEADER din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

Rezultate concrete în cele două programe de finanțare

În perioada PNDR 2007–2013, Asociația Sargeția GAL 1 a implementat 51 de proiecte cu finanțare nerambursabilă, destinate atât administrațiilor publice locale, cât și mediului privat, cu o valoare totală de 2,55 milioane de euro.

În actuala etapă, aferentă PNDR 2014–2020 și perioadei de tranziție 2021–2023, valoarea totală a finanțărilor nerambursabile se ridică la **3.282.860,47 euro**, din care:

- **3.100.943,70 euro** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR);
- **181.916,77 euro** – fonduri EURI, prin programul de redresare și reziliență.

În această perioadă au fost finanțate **59 de proiecte publice**, vizând modernizarea infrastructurii locale – drumuri, clădiri publice, cămine culturale, terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii, investiții în energie regenerabilă și achiziția de utilaje pentru serviciile publice.

Totodată, **30 de proiecte private** au beneficiat de sprijin pentru activități agricole și neagricole, contribuind la diversificarea economiei locale. Prin aceste investiții s-au creat în perioada 2019-2025, un număr de **34 de noi locuri de muncă** în teritoriul GAL.

Etape și activități principale

Activitatea GAL Sargeția 1 s-a desfășurat pe mai multe paliere:

1. **Animarea teritoriului** – campanii de informare, vizite în teren și seminare dedicate oportunităților de finanțare;
2. **Elaborarea documentației de accesare** – proceduri, ghiduri, formulare și apeluri de selecție;
3. **Evaluarea și selecția proiectelor** – analiză a eligibilității și punctajelor, urmată de publicarea rapoartelor de selecție;
4. **Transmiterea la AFIR în vederea evaluării și semnării contractelor de finanțare și monitorizarea proiectelor** – colaborare permanentă cu AFIR pentru implementare și verificarea cererilor de plată.
5. **Activități privind activitatea internă a asociației și instruire a liderilor locali**
6. **Evaluarea intermediară și finală a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală**

Prin eforturile comune ale membrilor, Consiliului Director, echipei de implementare, buna colaborare cu autoritățile AFIR, MADR și celelalte instituții cu atribuții în procesul de avizare și derulare a implementării proiectelor, Asociația Sargeția GAL 1 a reușit să atingă un **grad de contractare și absorbție de 100%** din fondurile alocate pentru Strategia de Dezvoltare Locală 2014–2020 și perioada de tranziție 2021–2023.

Cooperare și noi perspective

În anul 2025, GAL Sargeția 1, a finalizat implementarea proiectului de cooperare **„TRASEE ECO SMART”**, alături de Asociația Țara Zarandului LEADER GAL și GAL Stâncile Prutului din Republica Moldova. Proiectul deschide calea promovării obiectivelor turistice și traseelor potrivite pentru cicloturism și drumeții, punând accent pe turismul sustenabil și valorificarea patrimoniului natural. În cadrul acestui proiect au fost create mecanisme de promovare a resurselor turistice din teritoriul GAL-urilor partenere și suport tehnic pentru organizarea periodică a unor evenimente locale precum și identificarea permanentă de noi resurse turistice.

În cursul anului 2024 a fost aprobată la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale **Strategia de Dezvoltare Locală 2023–2027**, care beneficiază, pentru prima dată, de o **alocare multifond** – fonduri FEADR și Fondul Social European.

Valoarea totală aprobată este de **3.946.628 euro**, repartizată astfel:

- **2.819.920 euro** – Fonduri FEADR;
- **1.126.708 euro** – Fondul Social European.

Implementarea noilor măsuri de finanțare a început în luna septembrie 2025 prin deschiderea unui apel de selecție dedicat proiectelor ce vor fi depuse de către Unitățile Administrativ Teritoriale din teritoriul GAL.

În prezent ne aflăm în stadiul de pregătire a documentației de accesare pentru intervențiile destinate beneficiarilor privați din teritoriul GAL, pentru care vom anunța în curând deschiderea apelurilor de selecție. Toate proiectele ce vor putea fi depuse în cadrul acestor

intervenții vor avea specificul de „start-up neagricol” cu încadrare în lista codurilor CAEN ce for fi afișate pe site-ul asociației www.galsargetia.ro

Sprijinul nerambursabil va putea fi accesat de cetățenii din teritoriul GAL, organizați sub diverse forme juridice (PFA, II, SRL etc.), în funcție de specificul activității lor.

Cu o activitate de peste 14 ani, **GAL Sargeția 1** a demonstrat că fondurile europene, atunci când sunt gestionate cu responsabilitate, pot transforma comunitățile locale. Drumurile modernizate, clădirile reabilitate, afacerile rurale sprijinite și proiectele turistice în plină desfășurare sunt dovada clară că dezvoltarea locală nu este doar un plan pe hârtie, ci o realitate vizibilă în fiecare comună din teritoriu.

Transparență și informare continuă

Pentru informații actualizate privind apelurile de selecție, calendarul finanțărilor și condițiile de eligibilitate, cei interesați pot accesa site-ul oficial: **www.galsargetia.ro**,
sau pot solicita informații direct la sediul Asociației Sargeția GAL 1 din **comuna Hărău, nr. 68, județul Hunedoara**.